

непотрібними зусилля щодо підтримки уваги. Обидві ці форми, і довільна, і післядовільна увага, як різновиди навмисної уваги характерні для спостереження при збиранні, дослідженні і оцінці доказів.

Література

1. Большой психологический словарь / [Сост. В. Зинченко, Б. Мещеряков] - Олма-пресс. - 2004.
2. Гребельский Д.В. Некоторые вопросы совершенствования курса "Оперативно-розыскная деятельность органов охраны общественного порядка". [В кн.: Труды Высшей школы МООП СССР] / Д.В. Гребельский. - М., 1967. - С. 89. - (Вып. 16).
3. Дашкевич В.А. Значення візуальної психодіагностики під час проведення візуального спостереження / В.А. Дашкевич // Юридична психологія та педагогіка. - К., 2012. - № 2(12). - С. 194-200.
4. Добрынин Н.Ф. Произвольное и слепопроизволь-

ное внимание / Н.Ф. Добрынин // В сб. Произвольное и слепопроизвольное внимание. "Ученые записки МШИ". - М., 1958.

5. Оперативно-розыскная деятельность. Частина I: Підручник - Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ - 2002. - 336 с.
6. Психологічна енциклопедія / [автор-упорядник О.М. Степанов] - К.: Академвидав, 2006.
7. Сущность, силы, средства и методы оперативно-розыскной деятельности органов внутренних дел. - Общая часть / [Под. ред. В.М. Ахмажитова, В.В. Дедухина] - М.: НИ и РИО, 1985.

Глуценко І.В.,

здобувач кафедри кримінального процесу
ОДУВС

Надійшла до редакції: 16.08.2015

УДК 343.98

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИХ ОСНОВ ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Горбаньов І. М.

У науковій статті розглядається цінність інтелектуальної власності для громадянина та України; залежність економічної безпеки держави від режиму охорони та захисту промислової власності, авторського права та суміжних прав; міжнародні нормативно-правові акти у сфері інтелектуальної власності, ратифіковані на території України; статистичні показники з ЄРДР щодо зареєстрованих кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності; результати соціологічних досліджень у цьому напрямі; загальна суспільна небезпека вказаних кримінальних порушень. Завдяки чому робиться висновок про актуальність і доцільність проведення ґрунтовного кваліфікаційного наукового дослідження теоретико-правових основ виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Також наводиться оптимальний розгорнутий план такого наукового дослідження.

Ключові слова: інтелектуальна власність, виявлення та розслідування кримінальних правопорушень.

В науковій статті рассматривается ценность интеллектуальной собственности для гражданина и Украины; зависимость экономической безопасности государства от режима охраны и защиты промышленной собственности, авторского права и смежных прав; международные нормативно-правовые акты в сфере интеллектуальной собственности, ратифицированные на территории Украины; статистические показатели по ЕРДР о зарегистрированных уголовных правонарушениях в сфере интеллектуальной собственности; результаты социологических исследований в этом направлении; общая общественная опасность указанных уголовных нарушений. Благодаря чему делается вывод об актуальности и целесообразности проведения основательного квалификационного научного

исследования теоретико-правовых основ выявления и расследования уголовных правонарушений в сфере интеллектуальной собственности. Также приводится оптимальный развернутый план такого научного исследования.

Ключевые слова: интеллектуальная собственность, выявление и расследование уголовных преступлений.

In the scientific article the value of intellectual property and the citizen of Ukraine; dependence of economic security and regime of protection of industrial property, copyright and related rights; international regulations on intellectual property, ratified in Ukraine; statistics of registered criminal offenses in the field of intellectual property; results of sociological research in this direction; general social danger of these criminal offenses. Due to the conclusion about the relevance and feasibility of thorough research qualification theoretical and legal foundations detection and investigation of criminal offenses in the field of intellectual property. Also provides optimal detailed plan of such research.

Keywords: intellectual property, detection and investigation of criminal offenses.

Для побудови сучасного демократичного українського суспільства та України, як сильної, успішної, економічно розвинутої європейської держави є необхідним та доцільним створення умов для забезпечення важливих, визнаних у всьому цивілізованому світі, соціальних цінностей. Серед них значне місце посідає право на інтелектуальну власність та її захист.

Україна різноманітними державно-правовими інститутами економічного, правового, культурно-виховного й організаційно-управлінського характеру всіляко намагається запобігти посяганням на результати творчої діяльності, однак, це суттєво не зменшує широкого розповсюдження порушення авторського права

та суміжних прав. Така ситуація виключно негативно впливає на економічні стосунки та зв'язки на макро- та мікрорівнях. Простежуються такі негативні тенденції: недоотримання авторських винагород; відсутність податкових і неподаткових відрахувань до бюджетів різних рівнів, що тягне за собою зменшення розмірів статей видатків, що спрямовані на соціальні потреби; погіршення інвестиційного клімату, що, у свою чергу, уповільнює темпи економічного зростання держави.

Одним з напрямків покращення вказаної соціально-економічної ситуації є активізація протидії правоохоронних органів кримінальним правопорушенням у сфері інтелектуальної власності, з одночасним удосконаленням методичного забезпечення діяльності з виявлення та розслідування вказаних кримінально-караних діянь.

Зазначена проблематика давно притягує погляди вітчизняних і закордонних учених-криміналістів. Серед тих, хто зробив значний внесок у вирішення цієї проблеми, можна назвати: Т.В. Авер'янову, В.П. Бахіна, Р.С. Белкіна, П.Д. Біленчука, В.Б. Вехова, М.С. Вертузаєва, А.Ю. Головіна, В.Г. Гончаренка, В.А. Журавля, А.В. Іщенко, О.Н. Колесніченка, В.В. Крилова, Є.С. Лапіна, В.В. Лисенка, В.К. Лисиченка, І.М. Лузгіна, Г.А. Матусовського, М.В. Салтевського, М.Я. Сегає, В.С. Цимбалюка, В.Ю. Шепітька та інших. Указані автори створили суттєве підґрунтя для вдосконалення методичного забезпечення виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності, чим надали істотну допомогу слідчій та оперативно-розшуковій практиці, внесли багато нового в теорію і практику протидії злочинам. Однак спеціальних комплексних фундаментальних досліджень щодо виявлення й розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності в Україні не проводилося. Ряд криміналістичних досліджень вітчизняних авторів, проведених у цьому напрямі, серед яких: О.В. Таран "Криміналістичне забезпечення розслідування злочинної діяльності у сфері порушення авторського і суміжних прав" (2005 р.), Г.К. Авдєєва "Проблеми судово-експертного дослідження контрафактної аудіовізуальної продукції (за матеріалами кримінальних справ)" (2006 р.), І.М. Горбаньов "Особливості методики розслідування порушень авторського права щодо незаконного відтворення та розповсюдження комп'ютерних програм" (2007 р.), І.Р. Курилін "Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, які посягають на права інтелектуальної власності" (2007 р.), О.А. Севідова "Криміналістична характеристика злочинних порушень авторського і суміжних прав та основні положення їх розслідування" (2009 р.), є актуальними та повними, але, на нашу думку, лише фрагментарно висвітлюють загальну проблематику виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Вони не утворюють наукових підґрунть для формування єдиного підходу у виявленні та розслідуванні низки кримінально-караних діянь у цій сфері, що негативно відображається на якості слідчої та оперативно-розшукової практики.

Мета статті полягає у визначенні актуальності та необхідності проведення ґрунтовного кваліфікаційного наукового дослідження теоретико-правових основ виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності.

Україна, сприйнявши загальноєвропейську систему соціальних цінностей, визнала своїм головним обов'язком утвердження й забезпечення прав і свобод людини та громадянина. До яких було віднесено забезпечення та охорону права володіння, користування й розпорядження своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Крім цього, громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності... [1]. Розуміючи важливість і міжнародний пріоритет сфери інтелектуальної власності, Україна приєдналася до Всесвітньої конвенції про авторське право 1952 р., Паризької конвенції про охорону промислової власності 1883 р., Бернської конвенції про охорону літературних та художніх творів 1886 р., Міжнародної конвенції про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція) 1961 р., Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків 1891 р., Конвенції про кіберзлочинність 2001 р., Ніщцької угоди про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків 1957 р., Женевської конвенції про охорону виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 р., Угоди про торгівельні аспекти прав інтелектуальної власності 1994 р. та низки інших міжнародних нормативно-правових актів, визнавши, що право людини та громадянина на результати творчої діяльності потребує особливої уваги.

Указані міжнародні нормативно-правові акти зобов'язали Україну втілити в національному адміністративному, цивільному й кримінальному законодавстві конкретні публічно-правові засоби забезпечення захисту та охорони інтелектуальної власності, які одночасно є інструментами досягнення достатнього рівня економічної безпеки держави. Для надання працездатності вказаним публічно-правовим засобам відповідним чином була пристосована система правоохоронних і контролюючих органів, які протидіють порушенням у сфері інтелектуальної власності. Однак, незважаючи на наявність юридичної відповідальності та пильності правоохоронних органів, в українському суспільстві набули широкого розповсюдження порушення авторського права і суміжних прав, посягання на промислову власність у вигляді незаконного відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм...; порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок...; незаконне використання знаку для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару; комерційне шпигунство, у вигляді незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю (ноу-хау, секрети виробництва) або її розголошення [2]. І як правильно та зважено вказує В.Б. Харченко в дисертаційному дослідженні на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук "Кримінально-правова охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні: перспективи розвитку та гармонізації з європейським законодавством" (2011 р.), на підставі єдності родового об'єкта пропонується виокремити раніше наведені злочини в самостійний розділ Особливої частини КК "Злочини у сфері інтелектуальної власності" [3, 20], що, у свою чергу, обумовлює утворення єдиних підходів до формування теоретико-правових основ виявлення й розслідування таких кримінально-караних правопорушень.

Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення

Статистична інформація щодо зареєстрованих кримінальних правопорушень і результати їх досудового розслідування, що розміщена на офіційному сайті Генеральної прокуратури України [4], яскраво свідчить про широке розповсюдження такої категорії правопорушень, а також про відсутність комплексної методики їх розслідування.

Рік	Ст. 176 КК України	Ст. 177 КК України	Ст. 229 КК України	Ст. 231 КК України	Ст. 232 КК України	Разом за рік	Кримінальні правопорушення, за якими провадження направлено до суду з обвинувальним актом або з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності	Кримінальні правопорушення, в яких провадження закрито
2013	452	26	327	17	12	834	139	1961
2014	339	16	250	26	10	641	111	640
6 міс 2015	249	10	132	9	4	404	62	144

З наведених даних бачимо, що проваджень за кримінальними порушеннями у сфері інтелектуальної власності, направлених до суду з обвинувальним актом або з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності, разом менше 50 %, натомість переважна більшість таких проваджень закривається. У чому, на нашу думку, певною мірою прослідковується недосконалість теорії та практики виявлення та розслідування порушень у сфері інтелектуальної власності. Порівнявши раніше наведені статистичні показники із даними, наприклад, про зареєстровані крадіжки або грабежі, окремі вчені і практики можуть не погодитися з указаним начебто широким розповсюдженням порушень у сфері інтелектуальної власності. Однак специфічність предмета й об'єкта посягання; складність виявлення порушень авторського права і суміжних прав, посягання на промислову власність; відсутність гармонійної системи державних правоохоронних і контролюючих органів, що протистоять таким протиправним діянням; безініціативна робота державних службовців і правоохоронців, що обумовлювалася певними радянськими рудиментарними елементами звітності; надмірна обережність слідчих по відношенню до матеріалів щодо порушень у сфері інтелектуальної власності; існуючий нігілізм фізичних осіб щодо прав на інтелектуальну власність; високий рівень латентності таких кримінально-караних правопорушень та інше, безперечно, занижує статистичні показники в Єдиному реєстрі досудових розслідувань.

Для підтвердження суперечливої дуалістичної позиції населення України щодо захисту інтелектуальної власності наведемо результати дослідження, проведеного соціологічною групою "Рейтинг" у 2012 році. "Українці ніби й розуміють важливість права інтелектуальної власності і в той же час зовсім не готові дотримуватися його. Пересічний українець готовий самовіддано захищати власні інтелектуальні права і з такою ж самовідданістю - порушувати інтелектуальні права інших. Майже 80 % опитаних вважають, що право інтелектуальної власності повинно захищатися. 60 % опитаних українців готові порушити право інтелектуальної власності у випадку придбання одягу, книжки, музики, кіно або комп'ютерної програми" [5].

Кримінальні правопорушення у сфері інтелектуальної власності представляють загальну суспільну небезпеку, а саме:

завдають величезної матеріальної шкоди авторам,

винахідникам, раціоналізаторам, правовласникам, виконавцям. За даними Асоціації виробників програмного забезпечення (Business Software Alliance), 83 % користувачів комп'ютерів в Україні використовують програмне забезпечення, отримане з нелегальних джерел. Приблизні збитки, у формі упущеної вигоди, від порушень авторського права лише на комп'ютерні програми, за 2013 рік склали 444 мільйона доларів США [6]. Крім комп'ютерних програм, об'єктами авторського права є твори в галузі науки, літератури і мистецтва, а саме: літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо); виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори; бази даних; музичні твори з текстом і без тексту; драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва; фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії; твори ужиткового мистецтва, у тому числі твори декоративного ткацтва, кераміки, різьблення, ливарства, з художнього скла, ювелірні вироби тощо; ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, пластичні твори, що стосуються географії, геології, топографії, техніки, архітектури та інших сфер діяльності; сценічні обробки творів, і обробки фольклору, придатні для сценічного показу; похідні твори; збірники творів, збірники обробок фольклору, енциклопедії та антології, збірники звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добром, координацією або упорядкуванням змісту без порушення авторських прав на твори, що входять до них як складові частини; тексти перекладів для дублювання, озвучення, субтитрування українською та іншими мовами іноземних аудіовізуальних творів; інші твори [7]; винаходи, корисні моделі, промислові зразки, топографії інтегральних мікросхем, сорти рослин, раціоналізаторські пропозиції [8; 9]. Перелічені об'єкти авторського та суміжного права, промислової власності також потерпають від посягань зловмисників, але дещо менше;

заважають виходу на товарний ринок результатів інтелектуальної діяльності;

сприяють сплутуванню якісних товарів з підробками, які можуть завдати шкоду здоров'ю або взагалі становлять загрозу для життя [10]. Підробляються майже всі товари загального вжитку, а підробки продаються ледь не в усіх країнах світу, при цьому особливо небезпечні підроблені продукти харчування, алкогольні та безалкогольні напої, медичні препарати, дитячі іграшки та одяг, косметичні засоби, матеріали або їх складові, що використовуються в будівництві. За даними ООН, обіг контрафактних товарів у світі оцінюється в \$ 250 млрд на рік [11];

знижують упевненість споживачів у якості продукту, що маркований відомими знаками для товарів і послуг, фірмовими найменуваннями, кваліфікованими зазначеннями походження товару [12];

підривають принципи добросовісної конкуренції між господарськими суб'єктами високотехнологічних галузей промисловості [13].

Наслідками цього є: зменшення інвестиційної привабливості української економіки та кількості робочих місць у наукоємних національних проектах, уповільнення

темтів економічного зросту та науково-технічного прогресу, недоотримання державним бюджетом країни значної кількості надходжень, що призводить до зниження стандартів життя в суспільстві.

Завдяки високому рівню латентності кримінальні посягання на інтелектуальну власність переважно виявляються в ході проведення цілеспрямованого комплексу оперативно-розшукових заходів оперативними уповноваженими підрозділів протидії злочинності у сфері економіки МВС України, та інколи співробітниками Служби безпеки України та Державної фіскальної служби України. Виявлення та розслідування фактів посягання на інтелектуальну власність мають свою специфіку, що вимагає від оперативних працівників і слідчих особливих знань, умінь і навичок. Для більш ефективного злагодженого поєднання сильних аспектів оперативно-розшукової діяльності та слідчої роботи при протидії кримінальним правопорушенням у сфері інтелектуальної власності виникає необхідність у розробці науково-практичних основ виявлення та розслідування таких кримінально-караних діянь, що перетворюється на завдання наук криміналістики та оперативно-розшукової діяльності, з подальшим постійним удосконаленням, адаптацією до нових умов розвитку українського суспільства, через узагальнення практичного досвіду правоохоронних органів.

Потреба розробки теоретико-правових основ виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності також закріплена на найвищому державному рівні в Указі Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. "Про Стратегію сталого розвитку "Україна-2020" як складова реформи захисту інтелектуальної власності – однієї з першочергових реформ за вектором безпеки. Зокрема, у Стратегії йдеться про приділення особливої уваги безпеці життя та здоров'я людини через безпечні харчові продукти та промислові товари [14]. Також є згадка у відомчих нормативно-правових актах, а саме в пункті 6.17 "Виявлення та припинення порушення прав інтелектуальної власності" наказу Міністерства внутрішніх справ України від 16.03.2015 № 275 "Про затвердження Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України, на період 2015-2019 років" [15]. Крім цього, указаний напрям є складовою плану науково-дослідної роботи Одеського державного університету внутрішніх справ "Пріоритетні напрямки розвитку та реформування ОВС в умовах розгортання демократичних процесів у державі" (державний реєстраційний номер 0114U004015) та частиною загальної наукової теми, що виконується кафедрами криміналістики, судової медицини та психіатрії "Криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень" (державний реєстраційний номер 0114U004016) та оперативно-розшукової діяльності "Проблеми оперативно-розшукової протидії організованій злочинній діяльності" (державний реєстраційний номер 0114U004019).

Ураховуючи реальну загрозу економічній безпеці країни, велику поширеність, загальну суспільну небезпеку кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності, відсутність єдиних підходів до формування теоретико-правових основ виявлення та розслідування таких кримінально-караних правопорушень обумовлює актуальність і необхідність проведення ґрунтовного кваліфікаційного наукового дослідження в цьому

напрямі, яке безперечно матиме значне практичне значення для слідчих та оперативних підрозділів правоохоронних органів. Для якісного вирішення поставлених теорією та практикою завдань, оперуючи палітрою методів пізнання, спираючись на передовий досвід правоохоронних органів, сучасний рівень науки та техніки, ураховуючи існуючі напрацювання й вагомий внесок багатьох учених у розроблення зазначеної проблематики, вважаємо за доцільне запропонувати такий зміст наукового дослідження теоретико-правових основ виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності:

- теоретико-методологічні засади виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності: 1) еволюція (генеза) міжнародних та національних нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності; 2) історія та сьогодення виявлення та розслідування таких правопорушень; 3) криміналістична класифікація кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності; 4) наукове забезпечення виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності в Україні та світі; 5) система державних органів, що протидіють досліджуванам правопорушенням;

- криміналістична характеристика кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності: 1) структура криміналістичної характеристики означених кримінальних правопорушень; 2) співвідношення результатів інтелектуальної (творчої) діяльності та предмету злочинного посягання кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності; 3) відомості про обстановку вчинення таких кримінальних правопорушень; 4) узагальнені дані про способи вчинення кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності, а також матеріальне та ідеальне їх відображення; 5) відомості про особу, що вчинила кримінальне правопорушення у сфері інтелектуальної власності, її мотиви та цілі; 6) дані про потерпілих та шкоду від учинення досліджуваних кримінальних правопорушень;

- організаційно-тактичні основи виявлення кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності: 1) специфіка діяльності негласного апарату при виявленні кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності; 2) заведення оперативно-розшукової справи категорії "3" відносно особи (осіб), що готується вчинити чи вчиняє кримінальне правопорушення у сфері інтелектуальної власності; 3) проведення оперативної розробки особи (осіб), що готується вчинити чи вчиняє означене кримінальне правопорушення; 4) тактика оперативно-розшукових заходів у ході оперативної розробки кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності; 5) реалізація матеріалів оперативної розробки особи (осіб), що готується вчинити чи вчиняє досліджувані кримінальне правопорушення; 6) оперативне супроводження розслідування кримінального правопорушення у сфері інтелектуальної власності;

- початковий і подальший етапи розслідування злочинів у сфері інтелектуальної власності: 1) значення, задачі та проблеми початкового та подальшого етапів розслідування злочинів у сфері інтелектуальної власності; 2) початок розслідування досліджуваних злочинів у сфері інтелектуальної власності; 3) типові версії та слідчі ситуації розслідування злочинів у сфері

інтелектуальної власності. Програми розслідування та алгоритми їх реалізації на початковому та подальшому етапах; 4) призначення та тактика проведення окремих гласних і негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів у сфері інтелектуальної власності; 5) особливості взаємодії слідчого з громадськими, контролюючими та правоохоронними органами під час розслідування злочинів у сфері інтелектуальної власності; 6) протидія розслідуванню таких злочинів та особливості її усунення; 7) криміналістичне запобігання вчиненню злочинів у сфері інтелектуальної власності; 8) установлення причин та умов, що сприяють учиненню злочинів у сфері інтелектуальної власності; 9) основні профілактичні заходи, що вживаються під час розслідування злочинів у сфері інтелектуальної власності; 10) завершення розслідування означених злочинів;

- використання спеціальних знань у ході виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності: 1) значення та зміст спеціальних знань, які використовуються під час виявлення та розслідування досліджуваних кримінальних правопорушень; 2) особливості використання спеціальних знань при виявленні кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності; 3) форми використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності; 4) напрями використання спеціальних знань при розслідуванні таких кримінальних правопорушень (участь спеціаліста при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій та особливості призначення і проведення окремих видів судових експертиз); 5) застосування новітніх технічних засобів при виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності.

Саме така структура наукового дослідження теоретико-правових основ виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності, на нашу думку, дозволить досягти мети вдосконалення слідчої та оперативно-розшукової практики правоохоронних органів, виведе протидію вказаним кримінально-карним діям на якісно новий рівень, стане предметом для обговорення національної та закордонної наукової спільноти.

Література

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — С. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 25-26. — С. 131.
3. Харченко В.Б. Кримінально-правова охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні: перспективи розвитку та гармонізації з європейським законодавством: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук: спец. 12.00.08 - "Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право" / В.Б. Харченко. - Харків, 2011. - 31 с.
4. Статистична інформація щодо зареєстрованих кримінальних правопорушень та результати їх досудового розслідування, що розміщена на офіційному сайті Генеральної прокуратури України за 2013-2015 рр. [Електронний ресурс]: <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>.
5. Результати дослідження, проведеного соціологіч-

ною групою "Рейтинг" у 2012 році. [Електронний ресурс]: http://ratinggroup.ua/research/ukraine/problems_zaschity_intellektualnoy_sobstvennosti_v_ukraine.html.

6. The Compliance Gap BSA GLOBAL SOFTWARE SURVEY JUNE 2014. [Електронний ресурс]:

http://globalstudy.bsa.org/2013/downloads/studies/2013GlobalSurvey_Study_en.pdf.

7. Закон України "Про авторське право і суміжні права" від 23.12.1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 13. — С. 64.

8. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" від 23.12.1993 р. № 3770-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — С. 34.

9. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 23 грудня 1993 р. № 3769-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — С. 32.

10. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — С. 36

11. "Контрафакт: не приобретаай продукцию преступников" УНП ООН запускает новую информационную кампанию о контрафактном бизнесе, который приносит 250 млрд долл. в год. [Електронний ресурс]: <http://www.unodc.org/unodc/ru/frontpage/2014/January/counterfeit-dont-buy-into-organized-crime---unodc-launches-new-outreach-campaign-on-250-billion-a-year-counterfeit-business.html>.

12. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів" від 16 червня 1999 р. № 752-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 32. — С. 67.

13. Закон України "Про захист від недобросовісної конкуренції" від 7 червня 1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 36. — С. 164.

14. Указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. "Про затвердження Стратегії сталого розвитку "Україна-2020". [Електронний ресурс]: <http://www.president.gov.ua/documents/52015-18245>.

15. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16.03.2015 № 275 "Про затвердження Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України, на період 2015-2019 років". [Електронний ресурс]: <http://www.univd.edu.ua/general/nauka/2015/mvs/nakaz.pdf>.

*Горбаньов І.М.,
кандидат юридичних наук,
доцент, старший науковий співробітник,
заступник начальника факультету
підготовки фахівців для підрозділів міліції
громадської безпеки ОДУВС
Надійшла до редакції: 17.08.2015*